Yhteistyöalueneuvottelu eteläinen YTA

Aika: 28.1.2025 klo 10.30–15
Paikka: Scandic Park Helsinki (Mannerheimintie 46, Helsinki)

Alueen edustajat
Helsinki
Juha Jolkkonen, toimialajohtaja
Leena Turpeinen, terveys- ja päihdepalvelujen johtaja
Hanna Laine, yhteyspäällikkö (YTA-koordinaattori)
Daniel Sazonov, sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen apulaispormestari

HUS
Matti Bergendahl, toimitusjohtaja
Markku Mäkijärvi, johtajaylilääkäri
Elina Reponen, ylilääkäri (YTA-koordinaattori)

Itä-Uusimaa
Max Lönnqvist, hyvinvointialuejohtaja
Annika Immonen, sosiaali- ja terveysjohtaja

Keski-Uusimaa
Raija Kontio, hyvinvointialuejohtaja
Pirjo Laitinen-Parkkonen, johtajaylilääkäri, tutkimus- ja kehitysjohtaja
Helinä Perttu, aluehallituksen puheenjohtaja

Länsi-Uusimaa
Sanna Svahn, hyvinvointialuejohtaja
Markus Syrjänen, konsernipalvelujen johtaja
Mia Laiho, aluehallituksen puheenjohtaja (saapui klo 11:34)

Vantaa-Kerava
Timo Aronkytö, hyvinvointialuejohtaja
Mikko Hokkanen, konsernipalvelujen toimialajohtaja
Maarit Raja-aho, aluehallituksen puheenjohtaja

Päijät-Häme
Petri Virolainen, hyvinvointialuejohtaja
Ismo Rautiainen, järjestämisen tuen johtaja
Sari Niinistö, aluehallituksen puheenjohtaja

Kymenlaakso
Harri Hagman, hyvinvointialuejohtaja
Ismo Korhonen, konsernipalvelujen toimialajohtaja
Nina Brask, aluehallituksen puheenjohtaja

Etelä-Karjala
Sally Leskinen, hyvinvointialuejohtaja (etänä)
Anneli Kiljunen, aluehallituksen puheenjohtaja (etänä)

Puheenjohtaja
Kari Hakari, osastopäällikkö, STM, puheenjohtaja

Valtioneuvoston edustajat
Andreas Blanco-Sequeiros, johtaja, STM/OHO/OHJA
Pekka Tulokas, valmiusjohtaja, STM/TUTO/VAL
Elina Palola, johtaja, STM/YTO/LANU
Sirkku Pikkujämsä, lääkintöneuvos, STM/APO/PAL
Aleksi Yrttiaho, johtaja, STM/OHO/DITI
Anna-Liisa Pasanen, johtava erityisasiantuntija, VM/HVO
Timo Ukkola, erityisasiantuntija, VM/HVO
Krista Björkroth, erityisasiantuntija, STM/OHO/OHJA (YTA-koordinaattori/asiantuntijasihteeri)
sekä ministeriön etäosallistuja ko. asian kohdalla

1. **Tilaisuuden avaus**
   Puheenjohtaja osastopäällikkö Kari Hakari

   Puheenjohtaja avasi neuvottelun klo 10:24. Hän toivotti osallistujat tervetulleiksi ja toivoi neuvottelussa vilkasta ja avointa keskustelua sekä alueen tilanteen läpikäyntiä.

2. **Osallistujien toteaminen, esittäytyminen ja asialistan hyväksyminen**
   Päätösesitys: Todetaan osallistujat, lyhyt esittäytyminen ja hyväksytään asialista muutoksitta.
   Päätös: Hyväksyttiin asialista, todettiin osallistujat ja esittäydyttiin.

3. **Yhteistyöalue-sopimuksen tilannekuva**
   Andreas Blanco Sequeiros

   Sosiaali- ja terveysministeriön johtaja Andreas Blanco Sequeiros kävi läpi ministeriön näkökulmasta eteläisen yhteistyöalueen YTA-sopimusta (liite 1: dia 7), jonka arvioi astuneen voimaan tammikuussa 2025. Johtaja Blanco Sequeiros totesi, ettei lopullista YTA-sopimusta kuitenkaan ole vielä toimitettu STM:öön, vaan tiedot pohjautuvat HUS-yhtymäkokouksen viimeisimpään kokoukseen. Alueelta todettiin, että muutoksenhakuaika on päättynyt 27.1. ja sopimus astuu voimaan sähköisen allekirjoituskierroksen jälkeen.

   Johtaja Blanco Sequeiros totesi, että alueella on saatu rakennettua sopimuksen mahdollistava prosessi ja vuoropuhelu on vahvistunut. Kuitenkin osa sopimuksessa sovituista kirjauksista ovat sellaisia, jotka on säädetty jo muualla lainsäädännössä eikä täten tuo lisäarvoa YTA-sopimuksessa. Nykyinen Etelä-Suomen YTA-sopimus ei STM:n arvion mukaan ole riittäviltä osin sote-järjestämislain YTA-pykälien, niitä tarkentavan YTA-sopimusasetuksen ja muun sote-järjestämisen lainsäädännön mukainen.

Esittelyn jälkeen kuultiin alueen näkemykset. Alueen valmistelussa pyrittiin nimenomaan varmistamaan lainsäädännön ja asetuksen mukaisuus. Alue oli hämmästynyt STM:n tulkinnasta etenkin huomioiden STM:n aiemmin antamat palautteet koskien sopimusta, jotka ovat olleet enemmän teknisluontoisia eikä puutteet sopimuksen lainmukaisuudesta ole nousseet aiemmin esiin. Täten alue ei ollut samaa mieltä STM:n tulkinnasta YTA-sopimuksen lainsäädännön mukaisuudesta ja toivoi, että STM olisi tuonut puutteet aiemmin esiin sekä tarkentaisi tarvittavat muutostarpeet.

Puheenjohtaja Hakari totesi, että neuvottelun yhtenä tarkoituksena on tarkentaa yhteistä tilannekuvaa myös tästä asiasta.

Päätös: Kuultiin tilannekuva ministeriön ja alueen tilanteesta. Alue ei ollut samaa mieltä STM:n tulkinnasta YTA-sopimuksen lainsäädännön mukaisuudesta. Keskustelu sisältöjen näkökulmista jatkuu kohdassa 4.

4. Yhteistyöalueen yhteistyön tilanne teemoittain

Teema: Erikoissairaanhoidon yhteistyö

Teemasta alusti ministeriön näkemyksen lääkintöneuvos Sirkku Pikkujämsä (liite 1: diat 9-10). Hän nosti esille mm. kysymykset siitä, miten yhteistyöalueella suunnitellaan toimeenpantavan sairaala- ja päivystysverkostoa muuttavat terveydenhuoltolain säädökset ja alueiden omat muutosohjelmat, onko alueella suunniteltu omia yhteistyöselvityksiä erikoissairaanhoidon työnjaosta ja mitä toimenpiteitä aiotaan tehdä psykiatrian alojen järjestämisen turvaamiseksi.

Alue kertoi eteläisen YTA:n yhteistyön ja vuoropuhelun tiivistyneen viimeisen vuoden aikana. YTA-sopimusta pidetään mahdollistavana. Yhteistyön muotoja ja yhteisiä kehittämistarpeita on tunnistettu. Alueella on mm. käyty keskustelua ja tehty alustavaa suunnitelmaa tiettyjen erikoisalojen (mm. silmätaudit) työnjaosta. Yhteistyötä ja vuoropuhelua tukee myös alueen yhteinen erikoissairaanhoidon yhteistyön vuosikello.

Alue totesi, että Raaseporin, Porvoon ja Lohjan toimintojen muutosten vaikutukset muihin sairaaloihin arvioidaan pieniksi. Kouvolan päivystyksen muutokseen on alueella varauduttu ja vaikutukset voivat näkyä etenkin Kymenlaakson keskussairaalan toiminnassa. Yleisesti päivystyksistä todettiin, että hyvinvointialueiden kokoerot, erilaiset käytännöt ja palveluun ohjautuminen näkyvät päivystystarpeissa.

Yhteistyö muiden hyvinvointialueiden ja yhteistyöalueiden kanssa nähtiin mahdollisena ja osalla hyvinvointialueista yhteistyötä jo tehdäänkin. Lisäksi neuvottelussa keskusteltiin säädösmuutosten tarpeesta etähoidon mahdollistamiseksi mm. psykiatrian päivystyksessä, yksityistämisen riskistä tietyille erikoisaloille, monituottajamallin hyödyntämisestä ja YTA yhteistyöstä politiikan silmin.

Teema: Valmius ja varautuminen

Teemasta alusti ministeriön näkemyksen valmiusjohtaja Pekka Tulokas (liite 1: diat 13-14). Valmius ja varautuminen ovat kehittyneet vuosi vuodelta parempaan suuntaan ja kehitys jatkuu edelleen. Nykyisen hyvinvointialue, YTA ja kansallisen tason lisäksi toiminta tulee kytkeä vahvemmin osaksi

kansainvälistä tasoa. Paineet kohdistuvat etenkin Etelä-Suomen YTA:an, jonka valmiuksia tarvitaan myös muualla Suomessa.

Alue totesi onnistuneensa hyvin tilannekuvan rakentamisessa ja yhteistyössä toimijoiden kanssa. Haasteiksi nostettiin pelastustoimen valmiuskeskus, joka suunnitellaan erillään. Lisäksi kuntayhteistyö poikkeustilanteissa ja roolien sekä mandaatin epäselvyys ovat osoittautuneet haasteellisiksi. Alueelta myös nostettiin esiin, että Etelä-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon valmiuskeskuksen toiminnan rahoituksen periaatteista tulee päästä sopimaan alueen hyvinvointialueiden kanssa. Nyt rahoitus on HUS-yhtymän rahoituskehyksestä, vaikka toiminto on YTA-laajuinen.

Teema: Harvoin tarvittava tai erityisen vaativa sosiaalihuolto

Teemasta alusti ministeriön näkemyksen johtaja Elina Palola (liite 1: diat 18-19). Neuvottelun painopisteenä oli alueen valmistelutilanne erityisen vaativien, sote-integraatiota edellyttävien, harvoin tarvittavien tai muuten asiantuntemuksen keskittämisestä hyötyvien sosiaalipalvelujen osalta ja erityisesti painopisteeksi ministeriöstä nostettiin lastensuojelun ja yliopistosairaalatasoisen lasten- ja nuorisopsykiatrian hybridiyksiköt.

Alueella on perustettu sosiaalihuollon ohjausrakenne, jonka tehtävänä on edistää sosiaalihuollon yhteistyöaluetasoista yhteistyötä ja koordinaatiota sekä harvoin tarvittavien ja erityisen vaativien sosiaalihuollon palveluja. Lisäksi palvelukohtaisten erityiskysymysten edistämiseksi on perustettu seuraavat työryhmät: lapsiperheiden palvelut ja lastensuojelu, työikäisten palvelut, vammaisten palvelut, päihde- ja mielenterveyspalvelut ja iäkkäiden palvelut. Alueella on jo teemoja mm. aikuissosiaalityön selvitys, jotka ovat yhteisesti työn alla. Alueen hyvinvointialueilla on kuitenkin erilaisia toimintatapoja ja tavoitteita, joita toivotaan yhtenäistettävän.

Keskustelussa nostettiin esiin myös erityisesti Uudenmaan aluetta laajan palvelutarjontansa vuoksi koskeva asumispalveluiden kotikuntakysymys, sosiaalihuollon palvelujen yksityistämisen haasteet ja valtion koulukotien kehittäminen.

Teema: ICT ja tiedonhallinta

Teemasta alusti ministeriön näkemyksen johtaja Aleksi Yrttiaho (liite 1: dia 21). Ministeriöstä kannustettiin kohti YTA-tasoista tiedonhallintaa ja vaiheittaiseen tiekartta-ajatteluun. Kuten alueen esitysmateriaalissakin tuotiin esiin, alueella on taustalla monimutkainen tietojärjestelmäkokonaisuus ja täten olisi hyvä löytää yhteistyön mahdollisuuden paikat YTA-tasoisesti. Lisäksi Yrttiaho korosti yhteistyön tärkeyttä kyberturvallisuusasioissa.

Alueen puheenvuorossa tuotiin esiin osin rapautunut investointikyky ja aluekohtaiset ICT-järjestelmät sekä sidonnaisuus pitkiin sopimuksiin, jotka asettavat omat haasteensa ICT:n ja tiedonhallinnan kehittämiselle. Alueella kuitenkin tehdään aktiivisesti työtä yhteisten tavoitteiden ja näkymien edistämiseksi. Alueella myös tehdään hyvää yhteistyötä tiedon liikkumisen osalta organisaatioiden välillä.

Teema: TKKIO

Teemasta alusti ministeriön näkemyksen johtaja Jaska Siikavirta (liite 1: diat 24-26). Hän nosti keskusteluun mm. kysymykset, miten YTA-alueilla on edistytty TKKI-toiminnan tavoitteiden ja toteuttamisrakenteiden yhteensovittamisessa, miten työnjako ja yhteistyö TKKI-toiminnan sisällöissä ja rakenteissa tukevat palvelujärjestelmän eri tasojen toimintaa ja ovatko tutkimus- ja koulutusorganisaatioiden osallistumisen edellytykset alueella riittävät.

Alueen puheenvuorossa tuotiin esiin, että etenkin Uudellamaalla TKKIO:n toiminnassa on pitkät perinteet ja historia, ja tekemisen kivijalka on vahvistunut entisestään. HUS-järjestämissopimuksen myötä perustettu TKKIO-koordinoiva neuvottelukunta laajennetaan YTA-sopimuksen myötä koskemaan koko eteläistä yhteistyöaluetta. Alueella on yhteinen tahtotila TKKIO toiminnan kehittämisestä ja nähdään yhteistyön suuri potentiaali. Etenkin innovaatioiden tunnistetaan vaativan nykyistä enemmän huomiota. Yhteisten nimittäjien ja tavoitteiden löytäminen TKKIO toiminnassa koetaan tärkeäksi alueiden erilaisten taustojen, kokoerojen ja resurssien vuoksi. Myös alueiden painotukset ja tarpeet ovat erilaisia; osan ovat toiminnanlähtöistä kehittämistä ja osan tutkimuspainotteista kehittämistä.

Päätös: Kuultiin teemakohtaiset tilannekuvat ministeriön ja alueen tilanteesta sekä käytiin keskustelua. Yhteinen näkemys alueen tilanteesta syventyi sekä ministeriön että alueen näkökulmista.

5. Yhteenveto ja jatkotoimenpiteistä sopiminen

Mahdollisista jatkotoimenpiteistä kertoi johtaja Andreas Blanco Sequeiros (liite 1: diat 33-35). Mahdollisten jatkotoimenpiteiden vaihtoehtoja on tunnistettu viisi:

- Vaihtoehto 1: Hyvinvointialueet jatkavat voimassa olevilla tai vuoden 2025 aikana päivittyvillä yhteistyösopimuksilla vuoden 2025 ajan. *Nykyisen sote-järjestämislain mahdollistama.*
- Vaihtoehto 2: Yhteistyösopimusta on tarvittaessa muutettava. Muutos voi perustua yhden tai useamman hyvinvointialueen esitykseen tai sosiaali- ja terveysministeriön aloitteeseen. *Nykyisen sote-järjestämislain mahdollistama.*
- Vaihtoehto 3: Valtioneuvosto tekee YTA-sopimukset soveltuvilta osin hyvinvointialueiden puolesta (voimaan 1.1.2026 voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti). *Nykyisen sote-järjestämislain mahdollistama.*
- Vaihtoehto 4: Sote-järjestämislain YTA-pykäliä ja/tai YTA-sopimusasetusta tarkennetaan ja velvoittavuutta lisätään niiden asioiden osalta, joista YTA-tasoisesti on sovittava. *Edellyttää HE sote-järjestämislaista ja/tai päivitettyä YTA-sopimusasetusta.*
- Vaihtoehto 5: Viidelle yhteistyöalueelle säädetään järjestämisvastuu erikseen määrätyistä palveluista/tehtävistä. *Edellyttää HE sote-järjestämislaista ja terveydenhuoltolaista sekä päivitettyä YTA-sopimusasetusta ja terveydenhuollon keskittämisasetusta.*

Johtaja Blanco Sequeiros totesi, että STM:ssä ollaan tekemässä erillinen tarkentava YTA-sopimusta koskevan lainsäädännön soveltamisohje. Puheenjohtaja myös mainitsi, että YTA-kokonaisuutta tullaan kansallisella tasolla tarkastelemaan hallituksen kevään puoliväliriihessä.

Alue näki vaihtoehdot yksi ja kaksi realistisina, koska kyseessä on kuitenkin ensimmäinen YTA-sopimus. Alue ei kannata uusia hallinnollisia rakenteita YT-alueille. Alue nosti myös esiin aikatauluhaasteen vaalien kynnyksellä.

Päätösehdotus: Puheenjohtaja tekee yhteenvedon ja ehdotuksen jatkotoimenpiteiksi
Päätös: Puheenjohtaja Hakari nosti yhteenvetoon muutaman keskeinen asian: Ensinnäkin alue ei ole samaa mieltä ministeriön tulkinnasta sopimuksen lainsäädännön mukaisuudesta. Neuvottelun myötä yhteinen tilannekuva on kuitenkin tarkentunut. Toiseksi, alueen yhteistyö on kehittynyt viimeisen vuoden aikana valtavasti vaikka kehitettävää edelleen on. Kolmanneksi, erikoissairaanhoidossa on tehty paljon hyvää yhteistyötä erva-yhteistyön pohjalta ja YTA-sopimus nähdään kaikilla hyvinvointialueilla mahdollistavana. Poliittisessa yhteistyössä ja vuorovaikutuksessa on edelleen kehitettävää. Valmiuden ja varautumisen osalta yhteistyö on hyvää. TKKIO:lla on pitkät perinteet Uudenmaan alueella, mutta kehitettävää on erityisesti koko eteläisen YTA:n kohdalla.

6. Tilaisuuden päätös

Puheenjohtaja Kari Hakari päätti neuvottelun klo 14:40.

Liitteet

Liite 1: Neuvottelun esitysmateriaali

Kari Hakari Osastopäällikkö Sosiaali- ja terveysministeriö	Juha Jolkkonen Toimialajohtaja Helsingin kaupunki	Matti Bergendahl Toimitusjohtaja HUS

VN/1036/2025-STM-4

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons:

Hakari Kari 913129191

2025-04-04

Asiakirjan yhteenveto / Dokumentöversikt

Asiakirja(t) / Dokument

Etelä_Suomen YTA-neuvottelun pöytäkirja 28.1.2025.pdf

Allekirjoitukset / Underskrifter

Allekirjoittajat tunnistettu vahvalla sähköisellä tunnistuksella / Undertecknarna har identifierats med stark elektronisk identifiering:

Matti Ilmari Bergendahl

Aika / Tid: 12.04.2025 18:54

Prosessitunnus / Process ID

02817199-da7e-4add-8a17-66c51920b4f2

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu EU:n eIDAS-asetuksen 910/2014 mukaisesti.
Detta dokument är elektroniskt signerat i enlighet med EU eIDAS förordning 910/2014.

Sosiaali- ja terveysministeriö

Eteläisen YTA-alueen neuvottelu

28.1.2025 klo 10.30–15
Scandic Park Helsinki (Mannerheimintie 46, Helsinki)

Asialista

1. Tilaisuuden avaus
2. Osallistujien toteaminen, esittäytyminen ja asialistan hyväksyminen
3. Yleiskatsaus YTA-sopimuksen tilanteesta
4. YTA-neuvottelun teemat ja niiden sisällöt
5. Jatkotoimenpiteistä sopiminen
6. Tilaisuuden päätös

Sosiaali- ja terveysministeriö

Osallistujien toteaminen, esittäytyminen ja asialistan hyväksyminen

Osallistujat kokoushuoneessa

Alueen osallistujat

- Juha Jolkkonen, toimialajohtaja, Helsinki
- Leena Turpeinen, terveys- ja päihdepalvelujen johtaja, Helsinki
- Hanna Laine, yhteyspäällikkö (YTA-koordinaattori), Helsinki
- Daniel Sazonov, sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen apulaispormestari, Helsinki
- Raija Kontio, hyvinvointialuejohtaja, Keski-Uusimaa
- Pirjo Laitinen-Parkkonen, johtajaylilääkäri, tutkimus- ja kehitysjohtaja, Keski-Uusimaa
- Helinä Perttu, aluehallituksen puheenjohtaja, Keski-Uusimaa
- Harri Hagman, hyvinvointialuejohtaja, Kymenlaakso
- Ismo Korhonen, toimialajohtaja (Konsernipalvelut), Kymenlaakso
- Nina Brask, aluehallituksen puheenjohtaja, Kymenlaakso
- Petri Virolainen, hyvinvointialuejohtaja, Päijät-Häme
- Ismo Rautiainen, järjestämisen tuen johtaja, Päijät-Häme
- Sari Niinistö, aluehallituksen puheenjohtaja, Päijät-Häme
- Matti Bergendahl, toimitusjohtaja, HUS
- Markku Mäkijärvi, johtajaylilääkäri, HUS
- Elina Reponen, ylilääkäri (YTA-koordinaattori), HUS
- Timo Aronkytö, hyvinvointialuejohtaja, Vantaa-Kerava
- Mikko Hokkanen, konsernipalvelujen toimialajohtaja, Vantaa-Kerava
- Maarit Raja-aho, aluehallituksen puheenjohtaja, Vantaa-Kerava
- Max Lönnqvist, hyvinvointialuejohtaja, Itä-Uusimaa
- Annika Immonen, sosiaali- ja terveysjohtaja, Itä-Uusimaa
- Sanna Svahn, hyvinvointialuejohtaja, Länsi-Uusimaa
- Markus Syrjänen, konsernipalvelujen johtaja, Länsi-Uusimaa
- Mia Laiho, aluehallituksen puheenjohtaja, Länsi-Uusimaa

Ministeriön osallistujat

- Kari Hakari, osastopäällikkö, STM, puheenjohtaja
- Andreas Blanco-Sequeiros, johtaja, STM/OHO/OHJA
- Pekka Tulokas, valmiusjohtaja, STM/TUTO/VAL
- Elina Palola, johtaja, STM/YTO/LANU
- Sirkku Pikkujämsä, lääkintöneuvos, STM/APO/PAL
- Aleksi Yrttiaho, johtaja, STM/OHO/DITI
- Anna-Liisa Pasanen, johtava erityisasiantuntija, VM/HVO
- Timo Ukkola, erityisasiantuntija, VM/HVO
- Krista Björkroth, erityisasiantuntija, STM/OHO/OHJA (YTA-koordinaattori/asiantuntijasihteeri)

Osallistujat etäyhteydellä

Alueen osallistujat

- Sally Leskinen, hyvinvointialuejohtaja, Etelä-Karjala
- Anneli Kiljunen, aluehallituksen puheenjohtaja, Etelä-Karjala

Ministeriön osallistujat

- Jaska Siikavirta, johtaja, STM/APO/ASI
- Marjo Malja, sosiaalineuvos, STM/TUTO/HYT
- Heta Kulla-Mykkänen, erityisasiantuntija, STM/YTO/LANU
- Henna Leppämäki, erityisasiantuntija, STM/APO/PAL
- Hannele Ridanpää, arviointipäällikkö, THL
- Taru Syrjänen, arviointipäällikkö, THL

Sosiaali- ja terveysministeriö

Yleiskatsaus YTA-sopimuksen tilanteesta

Yleiskatsaus YTA-sopimuksen tilanteesta

- Etelä-Suomen yhteistyöalueen yhteistyösopimus on hyväksytty Etelä-Suomen yhteistyöalueen aluevaltuustoissa, Helsingin kaupunginvaltuustossa ja HUS-yhtymän yhtymäkokouksessa loppuvuoden 2024 aikana ja on voimassa tammikuusta 2025 alkaen valtuustokausittain kunnes uusi yhteistyösopimus tulee voimaan.
- Hyvinvointialueilla on saatu rakennettua sopimuksen valmistelun mahdollistanut prosessi ja yhteistyöalueen sisäinen vuoropuhelu on vahvistunut.
- Sopimuksessa on sovittu ja kirjattu myöhemmin sovittavaksi monipuolisesti sosiaali- ja terveydenhuollon asioita. Osa sovituista asioista on sellaisia, joista on jo samantasoisesti säädetty muualla lainsäädännössä, jolloin YTA-sopiminen ei näiltä osin tuo lisäarvoa Etelä-Suomen yhteistyöalueen sisäiselle yhteensovittamiselle, yhteistyölle ja työnjaolle.
- **Nykyinen Etelä-Suomen YTA-sopimus ei STM:n arvion mukaan ole riittäviltä osin sote-järjestämislain YTA-pykälien, niitä tarkentavan YTA-sopimusasetuksen ja muun sote-järjestämisen lainsäädännön mukainen.**

Sosiaali- ja terveysministeriö

YTA-neuvottelun teemat ja niiden sisällöt

ESH: Somaattinen erikoissairaanhoito

- Miten yhteistyöalueella suunnitellaan toimeenpantavan sairaala- ja päivystysverkostoa muuttavat terveydenhuoltolain säädökset ja alueiden omat muutosohjelmat?
  - Kouvolan päivystyksen muutosten ja HUS-yhtymän päätösten (Raasepori, Lohja, Porvoo) vaikutukset muihin sairaaloihin?
  - Potilasvirtojen ohjaaminen? Alueiden väliset sopimukset? Osaajien ja erityisosaamisen riittävyys? Leikkaustoimenpiteiden hankintasuunnitelmat?
  - 24/7 päivystyksen paineen hallinta: virka-aikaiset ratkaisut, kiirevastaanotot, kotiin vietävät ja digitaaliset palvelut?

- Onko yta-alueella suunniteltu lisää yhteistyöselvityksiä erikoissairaanhoidon työnjaosta?
- Minkä erikoisalojen järjestämisessä on vaikeuksia tai jopa kriisiytymistä (esim. silmätaudit)? Mitä toimenpiteitä alueella aiotaan tehdä?
- Mitä uusia yhteistyömuotoja alueella on suunniteltu?
  - Esimerkiksi: yhteiset virat tai osaajapooli? yhteiset päivystysringit?, toimintojen sopimusperusteinen keskittäminen? Muuta?

ESH: Psykiatrian alojen erikoissairaanhoito

- Mitä toimenpiteitä aiotaan tehdä psykiatrian alojen järjestämisen turvaamiseksi?

- Mitä yhteistyösopimuksessa on sovittu keskittämisasetuksen 4 §:n mukainen psykososiaalisten menetelmien alueellisen kokonaisuuden suunnittelun ja yhteen sovittamisen osalta ja mitä tullaan sopimaan alle 23-v terapiatakuun johdosta?

- Millaista yhteistyötä ja suunnitelmia YTA-alueella on erikoislääkärien (lasten-, nuoriso-, aikuispsykiatria) riittävyyden varmistamiseksi (mm. päivystystoiminta ja tahdosta riippumattoman hoidon järjestäminen)?

ERIKOISSAIRAANHOIDON YHTEISTYÖN KEHITTÄMINEN YTA-LAAJUISESTI

1. ESH-lääkäripalvelut YTA-laajuisesti
   - Erikoislääkäreiden YTA-laajuista liikkumista kannustavien mallien kehittäminen vuokralääkäririippuvuuden vähentämiseksi
   - Etävastaanottojen lisääminen
2. Lääkärien erikoistumiskoulutus
   - YTA-laajuisten erikoistumiskokonaisuuksien kehittäminen ml. Yleislääketiede
3. Erikoissairaanhoidon porrastuksen ja työnjaon suunnitelmallinen kehittäminen ja varautuminen jatkuvan vuoropuhelun kautta
4. PTH- ja SOS-rajapintaan vietävän erikoissairaanhoidon osaamisen skaalaaminen YTA-tasolle

ETELÄ-SUOMEN YHTEISTYÖALUE

ERIKOISSAIRAANHOIDON YHTEISTYÖN VUOSIKELLO

HUS

- **Marraskuu:** Yhteiskokouksessa hyväksyttyjen muutosten käsittely YTA-ohjausryhmässä
- **Loka-joulukuu:** sovittujen muutosten huomioiminen HUSin toimialojen toiminnan ja talouden suunnittelussa

- **Tammi-maaliskuu:** Oman toimialan muutos/päivitystarpeiden seuranta ja koostaminen (HUS näkemys)
- **Helmikuu:** Heräte HUSin asiakkuushallinnasta HUSin toimialajohtajille erikoisalakohtaisen vuoropuhelun käynnistämisestä
- **Maaliskuu:** Muistutus HUSin asiakkuushallinnasta HUSin toimialajohtajille

- **Syyskuu:** HUSin, Etelä-Karjalan, Kymenlaakson ja Päijät-Hämeen yhteiskokous asiakkuushallinnan kokoonkutsumana: Kokonaiskuva.
  - HVA-johdon ja HUSin tulosalueiden edustajat, jyl:t
  - Niiden erikoisalojen vastuulääkärit, joilta ehdotetaan muutoksia/päivityksiä
- **Elokuu:** HUSin toimialat ilmoittavat HUSin asiakkuushallintaan konsensusehdotuksen muutoksista/päivityksistä

- **Huhti-kesäkuu:** HUSin toimialojen aloitteesta vuoropuhelu ja tarvittavat yhteistyökokoukset E-S YTAn keskussairaaloiden vastinparien kanssa. Konsensus ehdotettavista muutoksista/päivityksistä. *Kliinisten näkökohtien lisäksi huomioitava käytettävissä olevat resurssit ja mahdolliset vaikutukset talouteen.*

Valmius ja varautuminen: Havaintoja sosiaali- ja terveydenhuollon varautumisen ja valmiuden tilanteesta

Keskeisimmät kehittyneet asiat hyvinvointialueiden rakenteessa

1. Hyvinvointialueiden valmiussuunnittelu ja tilannekuvan luominen ovat merkittävästi parantuneet hyvinvointialueiden ja viiden yhteistyöalueen mallilla
   - Viikoittaiset tilannekuvakokoukset STM:n ja palvelujärjestelmän välillä
   - Kansallinen valmiussuunnitteluportaali on käytössä kaikilla hyvinvointialueilla
2. Sosiaali- ja terveydenhuollon valmiuskeskusten toiminta on vakiinnutettu ja sitä kehitetään edelleen.
3. Soten materiaalisen varautumisen kansallisia rakenteita on luotu ja hankintakykyä parannettu
4. Siviili- ja sotilaspuolen yhteistyötä on edistetty
   - Esim. valmiussuunnittelu puolustusvoimien kanssa, potilaiden vaihtopisteet, sairaalaverkoston käyttö, evakuointisuunnitelmat, materiaalien yhteinen logistiikka
5. Soten valtakunnallista valmiuskoulutusta on vahvistettu
   - Valtakunnallisen valmiuskurssin aloittaminen ja vakiinnuttaminen
6. Soten erityisten valtakunnallisten toimintojen kehitys: mobiilikirurgian konseptin kirjoittaminen ja toimeenpanon ohjaaminen

Valmius ja varautuminen: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä, 7 luku *HE 210/2024*

- Hyvinvointialueilla edellytetyt muutokset sote-järjestämislain muutoksen myötä:
  - Sosiaali- ja terveydenhuollon **kansallinen valmiusryhmä** oltava nimettynä kaksi kuukautta lain hyväksymisen jälkeen. Edustajat viideltä yo-hyvinvointialueelta, yhdeltä muulta hyvinvointialueelta, Helsingin kaupungilta, HUS-yhtymästä ja valtiovarainministeriöstä. Nimeämispyynnöt lähtevät heti kun laki on vahvistettu.
  - **YTA-sopimuksissa** sovittava (muun ohella):
    - Valmiuden säätelyn tasot ja hälytysjärjestelyt
    - Menettelyt eri valmiuden säätelyn tasoilla
    - YO-HVA:n tuki alueen muille hva:lle ja muiden hva:iden tuki yo-hva:lle
    - Periaatteet, joilla yta-alueen hva:n voimavaroja voidaan käyttää toisella yta:lla
    - Periaatteet, joilla yta:n hva:iden voimavaroja voidaan käyttää kansallisesti valtion viranomaisen kanssa sovittavalla tavalla
  - Muutoksia YO-hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän **hallintosääntöihin**
  - **Valmiuskeskuksen** vahvistuva ohjausrooli hyvinvointialueiden valmiussuunnittelussa

VALMIUDEN JA VARAUTUMISEN KESKEISET NOSTOT

Etelä-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon valmiuskeskus / 13.1.2025

Valmiuden ja varautumisen osalta toteutunutta 2024

- Valmiuden ja yhteisen varautumisen rakenne on toteutettu Etelä-Suomen **yhteistyöalueen yhteistyösopimuksessa (pääluku 8) todettujen toimintaperiaatteiden mukaisesti**.
- Etelä-Suomen yhteistyöalueen **alueellinen valmiussuunnitelma** on tehty luonnosvaiheeseen ja odottaa valmiuden ja varautumisen neuvottelukunnan seuraavaa kokousta.
- **HUS-yhtymän valmiusohje** on päivitetty ja on lähdössä tulosalueiden ja tulosyksiköiden kommenteille.
- Valmiuden ja varautumisen **alueellinen tilannekuva** on käynnistynyt vuoden 2024 aikana. PAVAT-järjestelmää käyttää jo yli 300 asiantuntijaa Etelä-Suomen alueella. Järjestelmään syötettiin noin 2000 asiantuntija-arviota, 250 häiriöilmoitusta sekä tuhansia tilanneilmoituksia koskien organisaatioiden kapasiteetti- ja kuormitustietoja. Tilannekuva- ja alueellinen yhteistyöprosessi toimii varsin hyvin.

Valmiuden ja varautumisen tulevia haasteita 2025

- Yhteistyösopimuksessa määritellyn valmiuden ja varautumisen **neuvottelukunnan** toiminta tulee saada aktiivisesti käyntiin, jotta teemaa koskevia päätöksiä/linjauksia voidaan tehdä.
- Etelä-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon valmiuskeskuksen toiminnan **rahoituksen periaatteista** tulee päästä sopimaan alueen hyvinvointialueiden kanssa. Nyt rahoitus HUS rahoituskehyksestä, vaikka toiminto YTA-laajuinen.
- **Lakimuutos sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021)** on eduskunnan käsittelyssä. Toteutuessaan esitetyssä muodossa, valmiuskeskuksen velvoitteet ja vastuut häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa kasvavat entisestään.
- **Sosiaalihuollon toiminnot ja järjestelmät** nostetaan mukaan terveydenhuollon ja sairaanhoidon toimintojen rinnalle valmiuden ja varautumisen tehtäväkentässä. Tämä vaatii merkittävää yhteistyötä alueen eri toimijoiden kanssa.
- Sosiaali- ja terveydenhuollon toimintojen johtamisen mahdollistaminen kaikissa olosuhteissa edellyttää **TUVE-palvelujen käytön laajentamista** monissa toiminnoissa ja tietojärjestelmissä – Valmiuskeskus tukee tämän kehityksen edistymistä.

Vaativat tai harvoin tarvittavat sosiaalihuollon palvelut: YTA-aluetasoisen yhteistyön edistäminen

Neuvottelujen painopiste on alueen valmistelutilanne erityisen vaativien, sote-integraatiota edellyttävien, harvoin tarvittavien tai muuten asiantuntemuksen keskittämisestä hyötyvien sosiaalipalvelujen osalta.

Erityisesti keskustelussa:

- Lastensuojelun ja yliopistosairaalatasoisen lasten-/nuorisopsykiatrian hybridiyksiköt

- Barnahus, vaativat päihdehuollon palvelut, ilman huoltajaa maahan tulleiden alaikäisten yksiköt, päihteitä käyttävien äitien ja vauvaperheiden palvelut.
- Miten alueellinen yhteistyö on toteutettu tai aiotaan toteuttaa?

Mihin asioihin tarvitaan alueen näkökulmasta kansallista tukea?

- Toiveet mahdolliselle säädösvalmistelulle, esim. keskittämisasetukselle?

Harvoin tarvittava tai erityisen vaativa sosiaalihuolto

- Sosiaalihuollon yhteistyöaluetasoista yhteistyötä ja koordinaatiota sekä harvoin tarvittavien ja erityisen vaativien sosiaalihuollon palvelujen edistämistä varten on perustettu sosiaalihuollon ohjausrakenne (ks. dia 2)

- Rakenteen ohjaavana foorumina toimii Etelä-Suomen yhteistyöalueen sosiaalihuollon johtajien yhteistyökokous

- Palvelukohtaisten erityiskysymysten edistämiseksi toimivat seuraavat palvelukohtaiset työryhmät
  - Lapsiperheiden palvelut ja lastensuojelu
  - Työikäisten palvelut
  - Vammaisten palvelut
  - Päihde- ja mielenterveyspalvelut ja
  - Iäkkäiden palvelut

- Työryhmät ovat valmistelleet YTA-sopimuksen mukaista työtä syksystä -24 alkaen

- Keskeisimpiä sovittuja yhteistyöaiheita
  - Erityisen huolenpidon saatavuuden parantaminen (ja integroidun ja kuntouttavan laitospalvelun, mikäli tulee hv-alueiden järjestämisvastuulle)
  - Vammaisten lasten ympärivuorokautinen hoidon saatavuuden parantaminen
  - Rikoksia tehneiden ja rangaistukseen tuomitsematta jätettyjen kehitysvammaisten hoidon järjestäminen
  - Kodin ulkopuolella vammaispalveluna järjestettävä lapsen kuntoutus
  - Lisäksi on perustettu alatyöryhmä terapiatakuun toimeenpanon edistämiseksi
  - Laadinnassa selvitys aikuissosiaalityöstä, jonka perusteella määritellään YTA-yhteistyötasoiset tehtävät
  - Ruotsinkielisten päihde- ja mielenterveyspalvelujen kartoittaminen ja riittävyyden selvittäminen

Sosiaalihuollon Etelä-Suomen YTA-tasoinen ohjausrakenne

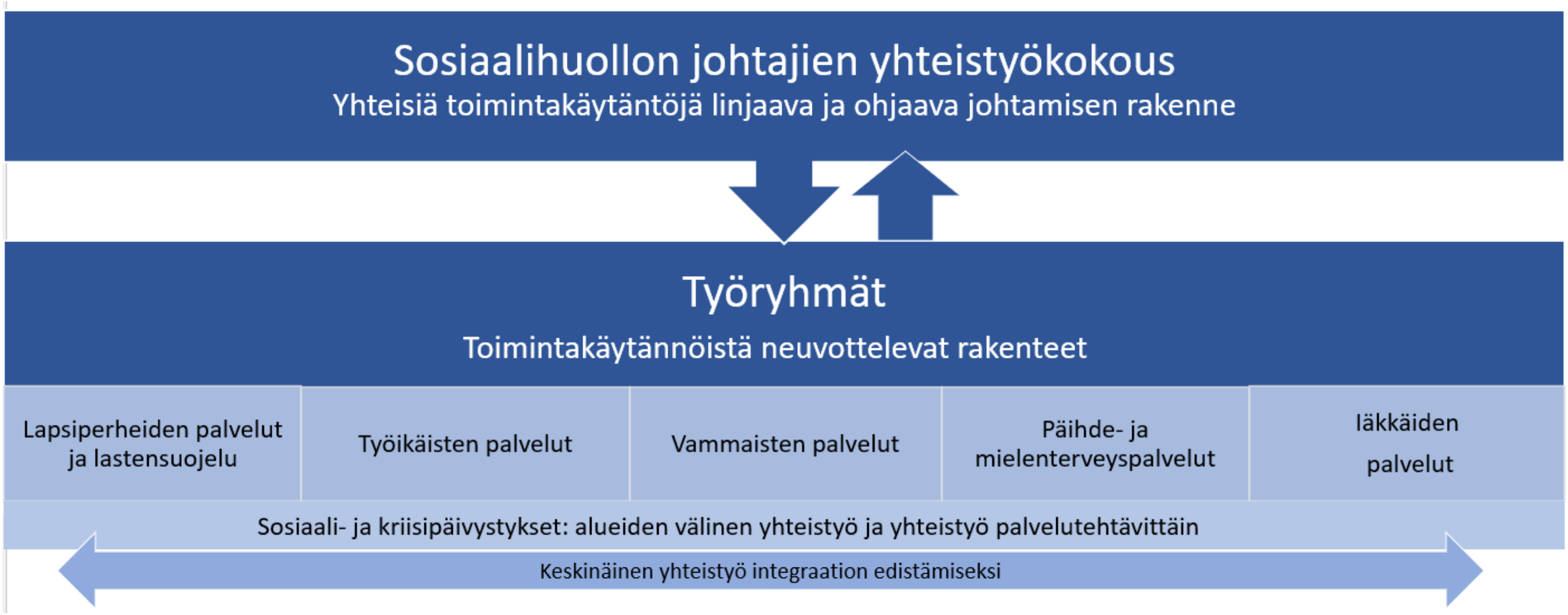

ICT ja tiedonhallinta

Miten yhteistyöalue on suunnitellut tarkentavan nykyisen yhteistyöaluesopimukseen ICT:n ja tiedonhallinnan kirjauksia, jotka ne olisivat selkeästi seurattavia ja toimeenpantavia?

Miten yhteistyöalue on suunnitellut etenevänsä vaiheittain tiedonhallinnan yhtenäistämisessä siten, että hyvinvointialueiden välisestä yhteistyöstä saadaan suurin hyöty? Miten tiedonhallinnan yhtenäistäminen tukee aikaisemmin nostettuja toiminnallisia muutoksia?

Miten yhteistyöalue vahvistaa kyberturvallisuuskyvykkyyksiä, varmistaa kriittisen kyberturvallisuusosaamisen ja ylläpitää alueellista kyberturvallisuuden tilannekuvaa esimerkiksi hyödyntämällä yhteisen valmiuskeskuksen rakenteita?

	Keusote	VaKe	LUVN	IU	Ekhva	Kymenhva	Paijatha	Helsinki	HUS	
Sähköinen asiointi	SuomiSote	Maisa	SuomiSote		SuomiSote	SuomiSote	SuomiSote	Maisa	Maisa	Seuraavat kilpailutukset 2030 -luvulla
	Omaolo → SuomiSote	Klinik Terveyskylä	Omaolo → SuomiSote Terveyskylä	OmaOlo Terveyskylä	OmaOlo	OmaOlo	SuomiSote	OmaOlo Terveyskylä	OmaOlo Terveyskylä	
Asiakas-ohjaus	Atlas LeadDesk				Kaiku 24	Kaiku 24	LeadDesk			
Asiakkuuden-hallinta	...				SBM					
Toiminnan-ohjaus	Mukana → Kilpailutus	Apotti	LifeCare	LifeCare	LifeCare	LifeCare	LifeCare	Apotti	Apotti	
Tuotannon-ohjaus	DelfoiPlanner		SBM		SBM					
Työvuoro-suunnittelu	Titania	Kilpailutus	Kilpailutus Numron	Titania	Titania	Titania	Numron	Titania	Kilpailutus	Inhouse / Kaupallinen
Palveluketju-jen haliinta	IMS	IMS			IMS	IMS				
Prosessien hallinta	Uoma Efecte → Kilpailutus	*Uoma* ServiceNow	Uoma Efecte → Kilpailutus	Uoma			Efecte → Kilpailutus	*Uoma*	Uoma	
Tietoallas/ varannot	HUS Datalake	HUS Datalake	HUS Datalake	HUS Datalake	HUS Datalake	HUS Datalake	HUS Datalake	HUS Datalake	HUS Datalake	**Yhtenäinen**
Tiedonkeruu-järjestelmät	Omni360 Roidu	Apotti	→ LifeCare/Effica	→ LifeCare/Effica	LifeCare/Effica	LifeCare/Effica	LifeCare/Effica	Apotti	Apotti	Seuraavat kilpailutukset 2030 -luvulla
Perustieto-tekniikka	Telia	CGI	Kilpailutus	HPK Palvelut	MEITA	KSTieto	Kilpailutus	Helsinki	Tietokeskus	Omat yhtiöt/InHouse/kaupalliset toimijat
Tietoliikenne	Telia	DNA	Kilpailutus	Telia	MEITA	KSTieto	Kilpailutus	Helsinki		Omat yhtiöt/kaupalliset toimijat

Hyvinvointialueiden ICT-investointikyky osin rapautunut

Hyvinvointialue	Investoinnin ka. ennen hyvinvointialueaikaa M€	IT-investoinnin 2025 M€ (vanha raha)	IT-investoinnit 2025 M€	
Helsinki	2,7	2,9	2,9	
Vantaa ja Kerava				
Länsi-Uusimaa				
Itä-Uusimaa				
Keski-Uusimaa	7 - 10	4	0	
Päijät-Häme	3 - 5	1	0	
Kymenlaakso	2	2	2	
Etelä-Karjala	3 – 3,7	3,6	8	Vuonna 2025 VN-9666-2023 rahoitusta 4,4 m€
HUS	18-25		n. 20	

TKKI: TKKI-toiminnan kehittäminen ja sosiaalialan osaamiskeskusten rooli (1/3)

1. Miten YTA-alueilla on edistytty TKKI-toiminnan tavoitteiden ja toteuttamisrakenteiden

- **STM huomiot**
  - **Nykytila:** suurimmalla osalla hyvinvointialueista on pitkälle määriteltyjä TKKI-tavoitteita, mutta osalla tavoitteiden määrittely on kesken. YTA-tason strategiatyö on aloitettu. Toiminta on vielä hajanaista suurten organisaatioiden ja erilaisten toimintaympäristöjen vuoksi.
  - **Haasteet:** yhteiset toimintamallit puuttuvat tai ovat epäselviä. Lisäksi tavoitteiden määrittelyn epätasaisuus hidastaa yhteistyön etenemistä.
  - **Ehdotukset:** strategiatyön vauhdittaminen selkeillä vastuilla ja aikatauluilla. Alueiden välisen tiedonvaihdon ja hyvien käytäntöjen jakamisen tehostaminen.

2. Miten työnjako ja yhteistyö TKKI-toiminnan sisällöissä ja rakenteissa tukevat palvelujärjestelmän eri tasojen toimintaa?

- **STM huomiot:**
  - **Nykytila:** HUS:n ja Helsingin välinen yhteistyö toimii hyvin Uudenmaan tasolla. Monilla hyvinvointialueilla on käynnissä omia kehityshankkeitaan, mikä osaltaan tuo haasteita yhtenäisten toimintatapojen luomiselle.
  - **Haasteet:** yhteistyön kehittämistä vaikeuttavat osin vielä selkeyttämistä kaipaavat toimintamallit. Resurssien ja osaamisen jakaminen alueiden välillä tarjoaa kehittämismahdollisuuksia, mutta vaatii tarkempaa suunnittelua ja koordinointia.
  - **Ehdotukset:** resurssien ja asiantuntemuksen jaettu käyttö priorisoitava. Kannustimet yhteistyön tehostamiseksi alueiden välillä.

TKKI: TKKI-toiminnan kehittäminen ja sosiaalialan osaamiskeskusten rooli (2/3)

3. Miten YTA-tason menettelytavat ohjaavat ja tukevat TKKI-toimintaa?

→ **STM huomiot:**

- **Nykytila:** menettelytapojen yhdenmukaistaminen on alkuvaiheessa. HUS:n yhteistyö muiden alueiden kanssa on hyvällä pohjalla.
- **Haasteet:** menettelytapojen erilaisuus eri alueilla vaikeuttaa yhdenmukaisuutta. HUS:n roolin laajentaminen YTA-tasolla vaatii lisäresursseja ja koordinaatiota.
- **Ehdotukset:** yhteisten menettelytapojen luominen ja koulutus niiden käytöstä. Pilotointiprojektit yhdenmukaisuuden arvioimiseksi ja kehittämiseksi.

4. Miten sosiaalialan osaamiskeskusten uusi rakenne ja tehtävät tukevat YTA-alueen TKKI-toiminnan kehittämistä ja yhteistyötä?

- **STM huomiot:**
  - **Nykytila:** osaamiskeskusten integrointi YTA-rakenteisiin on kesken. Useilla alueilla osaamiskeskusten ja terveydenhuollon välinen yhteistyö ei ole systemaattista.
  - **Haasteet:** sosiaalialan ja terveydenhuollon tavoitteiden ja rakenteiden integraatiossa on edelleen kehittämistarpeita. Osaamiskeskusten toiminnan resursointi kaipaa vahvistamista, jotta niiden potentiaalia voidaan hyödyntää täysimääräisesti.
  - **Ehdotukset:** selkeä tiekartta osaamiskeskusten integroinnille ja tavoitteille. Osaamiskeskusten roolin vahvistaminen osana YTA-tason yhteistyötä.

TKKI: TKKI-toiminnan kehittäminen ja sosiaalialan osaamiskeskusten rooli (3/3)

5. Ovatko tutkimus- ja koulutusorganisaatioiden osallistumisen edellytykset riittävät?

- **STM huomiot:**
  - **Nykytila:** yhteistyö tutkimus- ja koulutusorganisaatioiden kanssa vaihtelee alueittain. Joillakin hyvinvointialueilla, kuten Itä-Uudellamaalla, panostetaan tutkimuksen ja koulutuksen yhdistämiseen.
  - **Haasteet**: yhteistyön esteenä ovat organisatoriset erot ja resurssipula. Alueelliset erot osaamisessa ja infrastruktuurissa.
  - **Ehdotus:** tutkimus- ja koulutustoimijoiden osallistumisen tukeminen mm. koordinaatiolla. Kansallisten ohjelmien hyödyntäminen alueellisen yhteistyön vahvistamisessa.

6. Miten YO-sairaalaa ylläpitävän HVA:n ohjaus- ja koordinaatiotehtävät toteutuvat sosiaali- ja terveydenhuollossa?

- **STM huomiot:**
  - **Nykytila:** HUS:lla on jo merkittävä rooli, mutta sen ulottaminen YTA-tasolle vaatii muutoksia.
  - **Haasteet:** tarve tarkentaa yo-sairaalaa ylläpitävän hva:n koordinaatiotehtävät sosiaali- ja terveydenhuollon näkökulmasta. Resurssien riittävyys ja priorisointi koordinaatiotehtäviin.
  - **Ehdotus:** selkeä ohjaus- ja seurantajärjestelmä HUS:n toiminnan tueksi.

YTA-neuvottelut 28.1.2025

TKKI-KOORDINOIVA NEUVOTTELUKUNTA

Tutkimusjohtaja, prof. Taneli Raivio, HUS Tutkimusjohto

TKKI-koordinoivan neuvottelukunnan toiminnan keskiössä on vaikuttavuus

UUDENMAAN JÄRJESTÄMISSOPIMUKSEN ASETTAMAN TKKI-KOORDINOIVAN NEUVOTTELUKUNNAN VALMISTELEVA TYÖ VUONNA 2024

HUS

- Laatinut TKKI-toiminnan tiekartan 2024-2029, joka käsittelee TKKI-toiminnan eri dimensioiden yhteistyötavoitteita ja mittareita.
- Asettanut alateemaryhmät eri dimensioille.
- Alateemaryhmät edistävät konkreettisesti TKKI-tiekartan tavoitteita ja raportoivat TKKI-koordinoivalle neuvottelukunnalle edistymisestä.

Jäsenet syksy 2024

	Varsinainen jäsen
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue	johtajaylilääkäri, tutkimus- ja kehitysjohtaja Pirjo Laitinen-Parkkonen (PJ) johtava asiantuntija TKI Hanna Pellikka (siht.)
Helsingin kaupunki	Maarit Sulavuori, Perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja
Itä-Uudenmaan hyvinvointialue	Lauriina Kilpeläinen, suunnittelija (TKKIO)
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue	Johan Sanmark, TKI-johtaja
Vantaa-Keravan hyvinvointialue	Elina Eeva, sosiaalityön johtaja
HUS	Taneli Raivio, tutkimusjohtaja
Aalto-yliopisto	Jouko Lampinen, dekaani
Arcada Ammattikorkeakoulu	
Diakonia-ammattikorkeakoulu	Elina Juntunen toimitusjohtaja, rehtori
Helsingin yliopisto	Marjaana Seppänen, dekaani, professori (valtiotieteellinen tiedekunta) Anu-Katriina Pesonen, varadekaani, professori (lääketieteellinen tiedekunta)
Laurea-ammattikorkeakoulu	Salla Seppänen, korkeakouluyksikön johtaja
Metropolia Ammattikorkeakoulu	Minna Elomaa-Krapu, innovaatiojohtaja
Uudenmaan alueen sosiaalialan osaamiskeskus (Socca)	Miia Pitkänen, johtaja

*"**HUS järjestämissopimus määrittää perustettavan TKKI-koordinoivan neuvottelukunnan**, joka yhteensovittaa TKKI-toimintaa strategisiin painopisteisiin nähden Uudellamaalla. Neuvottelukunnan puheenjohtajuus on vuorotellen Uudenmaan hyvinvointialueilla ja Helsingin kaupungilla. Neuvottelukunta voi muodostaa alatyöryhmiä. Järjestämissopimuksen toimeenpanoa seuraa YTA:n ylin johto -> TKKIO-toiminnan seurantaa ei ole tarkemmin määritelty."*

VUONNA 2025 TYÖNSÄ KÄYNNISTÄVÄ E YTA SOPIMUKSEN MUKAINEN TKKI-KOORDINOIVA NEUVOTTELUKUNTA:

HUS

- Täydentää neuvottelukunnan ja alateemaryhmien jäsenistön E YTA laajuiseksi.
- Orientoi uudet jäsenet ja avaa tehdyn tiekartan kommenteille ja palvelemaan koko E YTA-aluetta, luoden yhteisen strategian.
- Muotoilee toimintansa vastaamaan E YTA-sopimuksen edellytyksiä ja seurantarakenteita.
- Ehdottaa, että Järjestämissopimuksen edellyttämä Uudenmaan TKI-neuvottelukunta muodostaa yhden oman alateemaryhmänsä huomioidakseen Uudenmaan alueelliset tarpeet.
- Eteläisen YTA:n TKKI-koordinoivan neuvottelukunnan puheenjohtajana aloittaa 2025 HUSin tutkimusjohtaja.

Etelä-Suomen yhteistyöalueen yhteistyösopimus 2024 35 (53)

- Uudenmaan alueella toimiva TKKI-koordinoiva neuvottelukunta laajennetaan yhteistyöaluetasoiseksi (Etelä-Suomen yhteistyöalueen TKKI-koordinoiva neuvottelukunta). Neuvottelukuntaan kuuluvat myös yhteistyöalueen muut korkeakoulut, jotka eivät ole edustettuna Uudenmaan TKKI-koordinoivassa neuvottelukunnassa. Nämä korkeakoulut ovat Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu (XAMK) ja LAB-ammattikorkeakoulu sekä LUT-yliopisto. Neuvottelukunnan tehtävänä on yhteensovittaa TKKI-toimintaa yhteistyöalueen yhteisesti asetettuihin painopisteisiin nähden ja laatia yhteisesti sovittu strateginen suunnitelma, jossa sovitaan TKKI-toiminnan tavoitteista, toimenpiteistä, vastuista ja koordinaatiosta sekä arvioinnista ja seurannasta. Strategisen suunnitelman avulla varmistetaan, että TKKI-toiminta vastaa yhteistyöalueen tutkimus- ja kehittämistarpeisiin ja sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallisiin tavoitteisiin. Strategisessa suunnitelmassa sovitaan, miten TKKI-toiminnan kokonaisuus yhteensovitetaan tiedolla johtamisen, näyttöön perustuvan toiminnan ja osaamisen johtamisen tukirakenteeksi. Strategisessa suunnitelmassa sovitaan lisäksi TKKI-toiminnan hyödyntämisestä yhteistyöalueella, jotta vältetään päällekkäisiä hankkeita.
- Etelä-Suomen yhteistyöalueen TKKI-koordinoiva neuvottelukunta toimii yhteistyössä sosiaalialan osaamiskeskusten kanssa TKKI-toiminnan kehittämisessä.
- Etelä-Suomen yhteistyöalueen TKKI-koordinoiva neuvottelukunta toimii yhteistyössä kansallisten ja kansainvälisten verkostojen kanssa.

LISÄTIETOJA

TKKI-koordinoivan neuvottelukunnan sihteeri:

Irene Suihko, HUS Tutkimusjohto

Irene.suihko@hus.fi

TKKI-koordinoivan neuvottelukunnan puheenjohtaja:

Taneli Raivio, HUS Tutkimusjohto

taneli.raivio@hus.fi

Sosiaali- ja terveysministeriö

Jatkotoimenpiteistä sopiminen

Jatkotoimenpiteet

- *Sote-järjestämislaki 36§: ” …Yhteistyösopimuksen tarkoituksena on varmistaa yhteistyöalueeseen kuuluvien hyvinvointialueiden työnjako, yhteistyö ja yhteensovittaminen siltä osin kuin se on tarpeellista hyvinvointialueiden lakisääteisten tehtävien toteutumisen ja sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusvaikuttavuuden turvaamiseksi. …”*
- YTA-neuvotteluiden jälkeen STM valmistelee helmikuun 2025 aikana ehdotuksen Etelä-Suomen yhteistyöalueen hyvinvointialueille tarvittavista toimenpiteistä YTA-sopimisen saattamiseksi sote-järjestämislain, YTA-sopimusasetuksen ja muun sote-järjestämisen lainsäädännön mukaiseksi.
- STM valmistelee kevään 2025 aikana YTA-sopimisen soveltamisohjeen.

Mahdolliset jatkotoimenpiteet 1/2

- **Vaihtoehto 1:** Hyvinvointialueet jatkavat voimassaolevilla tai vuoden 2025 aikana päivittyvillä yhteistyösopimuksilla vuoden 2025 ajan. ***Nykyisen sote-järjestämislain mahdollistama.***
- **Vaihtoehto 2:** Yhteistyösopimusta on tarvittaessa muutettava (voimaan 1.1.2026 voimassaolevan lainsäädännön mukaisesti). Muutos voi perustua yhden tai useamman hyvinvointialueen esitykseen tai sosiaali- ja terveysministeriön aloitteeseen. ***Nykyisen sote-järjestämislain mahdollistama.***
- **Vaihtoehto 3:** Valtioneuvosto tekee YTA-sopimukset soveltuvilta osin hyvinvointialueiden puolesta (voimaan 1.1.2026 voimassaolevan lainsäädännön mukaisesti). ***Nykyisen sote-järjestämislain mahdollistama.***

Mahdolliset jatkotoimenpiteet 2/2

- **Vaihtoehto 4:** Sote-järjestämislain YTA-pykäliä ja/tai YTA-sopimusasetusta tarkennetaan ja velvoittavuutta lisätään niiden asioiden osalta, joista YTA-tasoisesti on sovittava. ***Edellyttää HE sote-järjestämislaista ja/tai päivitettyä YTA-sopimusasetusta.***
- **Vaihtoehto 5:** Neljälle yo-sairaalasta vastaavalle hyvinvointialueelle ja HUS-yhtymälle säädetään järjestämisvastuu erikseen määrätyistä yhteistyöalueen palveluista/tehtävistä. ***Edellyttää HE sote-järjestämislaista ja terveydenhuoltolaista sekä päivitettyä YTA-sopimusasetusta ja terveydenhuollon keskittämisasetusta.***

Kiitos!

Sosiaali- ja terveysministeriö